

Natuurbeheer als onderdeel bedrijfsvoering landbouwsector

Het was voor velen misschien wel een opzienbarend nieuwsbericht: ‘LTO wil meer ruimte landbouw, inpolderen deel Noordzee is een mogelijkheid’. Volgens Trienke Elshof, voorzitter LTO-Noord, is er meer ruimte nodig om aan alle wensen en eisen van deze tijd te voldoen.

„We moeten boeren en tuinders de ruimte geven om de markt, het klimaat en de biodiversiteit zo optimaal mogelijk te bedienen.” Ze doelt daarbij met name op de wens om over te schakelen op kringlooplandbouw, maar daarvoor is wel meer grond nodig. „Noord-Nederland heeft wat dat betreft alles in zich om de boeren en tuinders een gezond toekomstperspectief te bieden.”

De druk op de grond is enorm in Nederland. „Als we aan alle wensen willen voldoen, dan kunnen we Nederland wel vijf of zes keer intekenen”, zegt Elshof. „We hebben echter maar één Nederland en dus moeten we ten eerste verstandig met de grond omgaan en daarnaast kijken naar andere oplossingen. En inpolderen, zoals we in het verleden ook hebben gedaan, is daar één van.”

De discussie voeren

Juist dat, zo heeft Elshof gemerkt, is voor velen een stap te ver. „Daar mag niet over gepraat worden, terwijl de vraagstukken waar we met elkaar voor staan, schreeuwen om oplossingen. Daarom pleit LTO er voor met elkaar om tafel te gaan en de discussie te voeren. We willen huizen bouwen, duurzame energie produceren, de natuur beschermen, de landbouw heeft meer ruimte nodig en zo kan ik nog wel even doorgaan. Dat kan niet allemaal in het huidige Nederland worden gerealiseerd, we moeten daarom in een groter geheel kijken.”

De vraag naar meer ruimte voor de landbouw is evident. Elshof: „Dat heeft deels te maken met de opgave met betrekking tot de kringlooplandbouw. Maar, dit jaar komt er ook een herziening van het mestbeleid, waarbij de verwachting is dat boeren hun mest vooral over hun eigen land kwijt moeten zien te raken. Daarvoor hebben ze dan

Trienke Elshof

wel meer grond nodig, waarbij ruilverkaveling één van de oplossingen is.”

Combinatie

De kringlooplandbouw vormt volgens Elshof de basis voor de toekomst, waarbij er ook wordt gekeken naar een combinatie van landbouw en natuurbeheer, oftewel agrarisch natuurbeheer. „Een boer kan ook als natuurbeheerder optreden”, zegt Elshof. „Dat gebeurt al op verschillende plekken en dat pakt goed uit. Natuurbeheer wordt dan onderdeel van de bedrijfsvoering.” Met een harde knip tussen

natuur en landbouw kom je er volgens de voorzitter niet.

„Dit wordt de discussie van de toekomst en ik verwacht dat dit bij de kabinetsonderhandelingen op tafel komt. Kijk, wat er met de landbouw moet gebeuren, weten we wel. Maar, hoe wat dat moeten doen, nog niet. Een route bepalen naar de oplossing heeft nu de hoogste prioriteit, zodat ook de volgende generatie boeren weet waar ze aan toe is en de landbouw een belangrijke bijdrage kan blijven leveren aan de Nederlandse economie en het landschap. Daar gaat LTO voor.”

‘Het idee van inpolderen vind ik niet zo gek’

De druk op de ruimte die de landbouwsector tot haar beschikking heeft neemt toe. Daarom vindt Tineke de Vries, pootgoedteler en boegbeeld namens LTO Noord in Friesland, het niet zo’n gek idee om zee te gaan inpolderen. „Waarom niet, we hebben dat toch ook met de voormalige Zuiderzee gedaan?” Dat ze voor dat idee vooralsnog de

handen niet op elkaar krijgt, bevreemdt haar overigens niet.

Ze maakt zich zorgen, over de druk op de landbouwsector. „Er worden grote happen uit de beschikbare landbouwgrond genomen. Door woningbouw, zonneparken, zeewater dat wordt binnen gelaten, het onder water zetten van veenweidegebieden, het planten van bossen, dat is een grote zorg en gaat ten koste van de landbouw.”

Verhaal vertellen

Een oplossing is volgens haar niet zo snel voorhanden. „Met alleen roepen hoe belangrijk we zijn, kom je er niet. We kunnen wel ons verhaal blijven vertellen. Dat we grond beheren en er voor zorgen, dat we water opvangen, dat we aan natuurbeheer doen, enzovoort. En dat we een grote groep mensen in de wereld van voedsel voorzien. Zo wordt van één hectare grond aan pootaardappelen elk jaar 15.000 mensen gevoed. Dat moet je wel willen zien en daar ontbreekt het nog wel eens aan.”

Ze ziet ook dat het land steeds voller wordt en dat de claim op ruimte vanuit diverse sectoren groot is. „Inpolderen is daarom niet zo’n gek idee. Ook in het kader van de kustversterking zou je daar

volgens mij eens goed over na moeten denken.

Ons land creëert overal op de wereld nieuw land, maar in eigen land doen we dat niet meer. Daarom doe ik een oproep: laten we kijken wat er kan en het in elk geval onderzoeken.”

Boterham

‘Ik heb het gevoel dat ik er niet meer mag zijn’. Een schapenboer op Texel vertelde het laatst in een televisieprogramma en gaat emigreren naar Denemarken. „Een triest voorbeeld van hoe het niet moet. Er komt heel veel over de sector heen en dat leidt tot dit soort reacties. Natuurlijk willen wij veranderen, maar men gaat uit van het maakbare en op korte termijn is dat niet mogelijk.”

In geen enkele provincie in ons land doen boeren zoveel aan natuurbeheer als in Friesland. „Dat blijkt prima samen te gaan, alleen is het geld nu op”, weet De Vries. „Ik weet ook zeker dat de boer dit goedkoper kan doen dan andere organisaties. Ik vind dat we meer die kant op moeten, zodat ook toekomstige generaties een boterham in de agrarische sector kunnen blijven verdienen.”

Tineke de Vries